

S fyzikou den co den

8.1.2016 Lidové noviny str. 09 Kultura
MARTA ŠVAGROVÁ

V dobré vůli najít pro každého nejvhodnější osobní dárek člověk podvědomě soustřeďuje předměty, jaké by chtěl mít sám. Stává se to nejčastěji s hudbou nebo knihami. A nakonec si třeba tu pečlivě vybranou knihu – hodila by se každému z blízkých, tak komu ji dát? – nechá pro sebe.

Ve škole mě fyzika lekala a v životě jsem o ni nejevila hlubší zájem. Už vím, proč asi: nejsem technický typ a neměli jsme osvětleného učitele, který by uměl děti zapálit tím, že by jim na každodenní praxi ukázal, kolik „fyziky“ je kolem nich. Z šedi se stala nuda a od ní není daleko k neporozumění. Neměli jsme ani poutavé, přehledné, graficky pestré učebnice, jež by žáka chytily...

Clifford A. Pickover, autor bezmála půlstovky populárně naučných knih z oboru přírodních věd, matematiky, psychologie, umění i třeba mimozemských civilizací a držitel sedmdesáti amerických patentů dar zaujmout a v kostce říci podstatné má. V obsáhlé knize o fyzice (vyd. Argo a Dokořán, přeložil Ivan Štoll) chronologicky a s doprovodem výmluvných fotografií vysvětluje 250 milníků v dějinách fyziky. Začíná před 13,7 miliardy let velkým třeskem a končí vizí velké kosmické roztržky, vahnoucího vesmíru či kvantového znovuzrození za více než 100 bilionů let. Ale mezitím vysvětlí duhu nebo věci jednoduché, jako je kladka či bumerang. Přitom sdělí i leccaké detaily ze života a bádání slavných fyziků.

Kdyby si člověk (sám nebo třeba s dětmi) přečetl každý den jednu kapitolku a pokusil se pochopit jev, který popisuje, stráví s knihou o fyzice dobrodružné chvíle, možná napínavější než s detektivkou a jistě zábavnější, než skýtá leckterý seriál. Ať už si poznání nechá pro sebe, nebo se jím bude chlubit ve společnosti, nezalituje, že si tenhle dárek tentokrát ponechal.